

ПРАЦЯ ПРО УКРАЇНСЬКІ ПЕРЕКЛАДИ ШЕКСПІРОВИХ СОНЕТІВ

Проф. К. Біда, дослідник Шекспіра та Президент Українського Шекспірівського Т-ва (заснованого в 1957 р. в Гайдельберзі, Німеччина) постарався про нову працю в ділянці української Шекспіріани, цим разом не свою власну, а докторську дисертацію, що її провів він у Оттавському університеті 1974 р. Авторка праці — п. Оріся Прокопів — проаналізувала вичерпно тексти сонетів таких українських перекладачів: Івана Франка (1882, 1884, 1907 і д.), Павла Грабовського (1900), Максима Славинського, Василя Онуфрієнка, Яра Славутича, Олега Зуєвського, Ігоря Костецького, Т. Савича, Остапа Тарнавського, Святослава Гординського, Святослава Караванського, включно з повною збіркою Д. Паламарчука — Вільяма Шекспір, *Сонети* (Київ: "Дніпро", 1966).

Що найцінніше в праці О. Прокопів — це порівняльна метода досліджу перекладів, конфронтація їх із оригіналами Шекспіра, аналіза змісту й форми в поодиноких авторів, тонке відчуття й характеристика позитивів і негативів передачі Шекспірових ідей українськими перекладачами та перша в українській Шекспіріані спроба оцінки перекладачів, що бралися за нелегке завдання — передати світ ідей, відчущань і переживань великого англійського поета й драматурга.

Сама студія (англійською мовою) складається з історичного перегляду українських перекладів, дискусії сонетичної "структури" взагалі, аналізу "реторичних фігур", постатей і їх "образовості" (з окремою увагою на сонети 18, 130, 60, 46, 29 і 11), висновків, бібліографії, транслітерації та та індексу імен. Як сказано, в своїй студії авторка клала натиск на порівняльно-стилістичну аналізу й вив'язалася з неї як не можна краще. Перед шекспірознавцями — солідна науково-витримана студія, що в деяких аспектах має значення не тільки для конкретного питання англійсько-українських перекладів Шекспірових сонетів, але дає матеріал і для загально-теоретичних питань, у тому й питання, висунутого автором цих рядків на міжнародньому конгресі літературознавців у Кембріджі 1972 р. — поскільки переклад треба, чи можна, трактувати як "двомовну творчість" і як взаємини між глибиною та назверхньою структурами того самого чи двох різних творців. Праця О. Прокопів дає важливий та унікальний матеріал для дальших дослідів цієї — як сказано — теоретичної проблеми.

З приємністю треба відзначити що нове видання — це один із томів серії "Українські студії Оттавського університету" за редакцією проф. К. Біди, з фінансовою допомогою фонду Івахнюків при Оттавському університеті та Gateway Publishers в Едмонтоні. Оттавський осередок українознавства має не тільки заслужену давню традицію студій і видавничої діяльності (*Кобзар*, 1860–1961, *Квебекська поезія* в українських перекладах, 1968), а й започаткував 1976 р. видавання серії наукових студій з українознавства під фірмою Оттавського університетського видавництва. Праця О. Прокопів — один із перших томів цієї серії. Дальші томи в друку або в підготові. І редакторів серії, проф. К. Біди, і його співробітникам, а зокрема "спонзорам" — панству Івахнюкам та видавництву Гейтвей — належить признання й щира подяка української громади.

Канадська Україна, 5(1977)